



Onderwerp: belangrijke wijziging fractie BRUG-M!

Meerssen, 5 september 2024.

Geacht lid van BRUG-M,

Bij dezen vragen wij uw aandacht voor het volgende:

1. Wijziging vergaderreglementen gemeenteraad

Enkele maanden geleden is door de meerderheid van de gemeenteraad - met tegenstem van BRUG-M - besloten om de reglementen van de vergaderingen van de gemeenteraad aan te passen. Een van die wijzigingen is het beperken van de spreektijd van elke fractie. Een tweede wijziging is het maximaliseren van het aantal interrupties tijdens het debat.

Beide wijzigingen zijn fors in het nadeel van BRUG-M als oppositiepartij.

Onze fractie heeft diverse malen beargumenteerd haar bezwaren tegen deze wijzigingen van het vergaderreglement aangegeven. Ook hebben we een voorstel ingediend om de beperking in spreektijd en aantal interrupties in te trekken, maar de coalitiepartijen Lokaal DNA, CDA en KIJK!!! staan daar op geen enkele wijze voor open. Aangezien deze coalitiepartijen de meerderheid in de gemeenteraad hebben kunnen ze hun wil erdoor drukken. Niet vanuit argumenten en een gedegen debat je wil doordrukken is een verschraling van de democratie. Voor onze fractie is duidelijk geworden dat deze aanpassingen van het reglement bedoeld zijn om de fractie BRUG-M de mond te snoeren en een stevig debat over de diverse belangrijke dossiers uit de weg te gaan.

2. Een nadere uitleg: de vergaderwijze

In de raadsvergadering wordt elk agendapunt (meestal een raadsvoorstel) behandeld in twee termijnen, de zgn. 'beraadslagingen'. Daarna vindt besluitvorming plaats en wordt er gestemd, vóór of tegen het voorstel dat aan de orde is.

In de **eerste termijn** kan van elke fractie een of meerdere raadsleden het woord voeren om de fractiestandpunten duidelijk te maken, eventueel vragen te stellen of zaken ter discussie te stellen. Als alle fracties aan de beurt zijn geweest is het College van B&W aan de beurt; dan reageert het collegelid dat verantwoordelijk is voor het betreffende onderwerp op de inbreng van de diverse fractiewoordvoerders. In de eerste termijn mag degene die aan het woord is niet onderbroken worden, zo schrijft het reglement voor.

Daarna komt de **tweede termijn** en krijgen alle fracties wederom gelegenheid om het woord te voeren. De woordvoerders van de diverse fracties kunnen in hun tweede termijn ingaan op de eerste termijn-betogen van de andere partijen, alsook op de inbreng van het College. In deze tweede termijn mogen raadsleden degene die aan het woord is wél onderbreken - uiteraard eerst melden bij de voorzitter - dan om een vraag te stellen; dit zijn de zgn. **interrupties**. Zijn alle fracties die zich hebben gemeld voor de tweede termijn aan de beurt geweest, dan komt opnieuw het verantwoordelijke Collegelid aan de beurt om te reageren op hetgeen raadsleden hebben gezegd of gevraagd. Ook bij het Collegelid mogen raadsleden interrumpen. Door de interrupties

kan dan een debat ontstaan: dan worden raadsleden bevraagd op de inhoud van hun betoog en kunnen argumenten en standpunten nog duidelijker worden - óf juist worden ontkracht.

3. De wijzigingen concreet

De meerderheid van de raad heeft eerder dit jaar besloten dat de spreektijd in de eerste termijn **maximaal 4 minuten per fractie** mag duren, ongeacht de grootte van die fractie. In die 4 minuten moet de woordvoerder dus inhoudelijk op het betreffende onderwerp ingaan, het standpunt van zijn fractie beargumenteerd helder maken en een eventuele motie of amendement toelichten. Dat alles moet dan door de beperkte spreektijd zó beknopt zijn, dat het maar de vraag is of dat niet ten koste gaat van de inhoud. Volgens ons is dat zeker het geval.

In de tweede termijn is het nog bonter: dan is de **maximale spreektijd 2 minuten per fractie**. In deze tijd moet dus een raadslid namens de fractie reageren op de eerste termijn-betogen van de andere vier fracties, alsook op de inbreng van het verantwoordelijke collegelid: een onmogelijke opdracht.

Daar komt ook nog eens bij dat onze fractie geen zgn. fractiediscipline kent, d.w.z. dat binnen de fractie BRUG-M elk afzonderlijk raadslid de ruimte krijgt voor een eigenstandige opvatting, die mag afwijken van de andere. We zoeken uiteraard wel afstemming met elkaar en het lukt ook doorgaans wel om te komen tot een gezamenlijk fractiestandpunt, maar nogmaals: dat is geen heilig doel. In het geval er meerdere opvattingen bestaan binnen de fractie wordt het al helemaal onhaalbaar om daarvoor het woord te voeren binnen de beperkte tijd.

Een raadslid kan in de tweede termijn degene die (maximaal 2 minuten aan het woord is) interrumpen om een vraag te stellen om zodoende een inhoudelijk debat aan te zwengelen. Per fractie zijn nu **maximaal 5 interrupties** toegestaan. Dat is een forse beperking die een behoorlijk debat in de weg staat.

4. Gevolgen wijziging vergaderreglement

De coalitiepartijen geven als argument voor de hiervoor beschreven beperkingen in spreektijd en aantal interrupties dat de vergadering hierdoor effectiever zou verlopen.

Het tegendeel is gebleken: van een inhoudelijk debat is nauwelijks sprake. De spreektijd is zo kort, met name in de tweede termijn, dat dit ten koste gaat van de inhoudelijke inbreng van fracties. Als een raadslid of wethouder een nietszeggend, onduidelijk of onjuist antwoord geeft op een vraag kan niet meer worden doorgevraagd, omdat het aantal interrupties 'op' is.

Voor de griffier en de burgemeester als vergadervoorzitter betekent de nieuwe werkwijze dat zij vooral tijd zitten te kloppen om de maximale spreektijd in de gaten te houden, alsook dat zij het aantal interrupties zitten te tellen. Dat zoiets niet bijdraagt tot een ontspannen sfeer en een goed lopende vergadering mag duidelijk zijn.

5. Gevolgen voor de fractie BRUG-M

Van de fractie BRUG-M is bekend dat zij beschikt over de nodige dossierkennis en zich behoorlijk verdiept in de onderwerpen die aan de orde komen. Tevens beschikt de fractie over raadsleden die prima het woord kunnen voeren en verbaal sterk zijn - en dus ook gericht zijn op een stevig inhoudelijk debat. Dat debat is van belang voor een zorgvuldige behandeling van de voorstel waarover de raad moet beslissen: helder moet worden wat de 'voors' en 'tegens' zijn, wat de consequenties zijn van het besluit dat genomen gaat worden.

Van een dergelijk inhoudelijk debat is steeds minder sprake, simpelweg omdat daarvoor de tijd ontbreekt. Dat betekent dat ook de besluitvorming minder zorgvuldig gebeurt; het lijkt erop dat snelheid van besluiten nemen het hoogste doel is geworden. Echter: snel besluiten is niet altijd verstandig en goed besluiten.

Hoe dan ook: BRUG-M wordt zeer beperkt om haar rol als oppositiepartij op een goede wijze in te vullen. Algemeen bekend is dat een sterke oppositie van belang is voor de werking van de democratie, ook op lokaal niveau - macht heeft tegenmacht nodig.

6. Actie BRUG-M

Zoals eerder vermeld heeft BRUG-M diverse pogingen ondernomen om de wijzigingen van het vergaderreglement terug te draaien, maar daartoe zijn de coalitiepartijen niet ~~daartoe~~ bereid.

Alles wijst erop dat BRUG-M bewust wordt beperkt in haar mogelijkheden om oppositie te voeren en het debat aan te gaan. BRUG-M als kritische fractie in de raad is uiteraard lastig voor Lokaal DNA, CDA en KIJK!!! die als coalitiepartijen de meerderheid hebben - zo'n fractie kun je beter niet te lang aan het woord laten, is blijkbaar de gedachte.

Om de huidige situatie te doorbreken zijn fractie, steunfractie en bestuur van BRUG-M gezamenlijk tot een rigoureuus besluit gekomen: **we gaan de fractie opsplitsen in 5 aparte fracties**. Dat betekent: 5x de maximale spreektijd en 5x het maximale aantal interrupties.

Concreet betekent dit dat de raadsleden Tiny Gorissen, Jacques Arntz, Gerrit van der Bijl en René Gerards formeel uit de fractie BRUG-M stappen en elk 'op papier' als aparte zelfstandige één persoonsfractie verder gaat. De fractie BRUG-M bestaat dan 'op papier' nog uit één raadslid, nl. de huidige fractievoorzitter Jan Gulikers.

Duidelijk mag zijn dat de betreffende vijf raadsleden, die nu nog samen de fractie BRUG-M vormen, na de afsplitsing zeer hecht gaan samenwerken, samen overleg voeren ter voorbereiding op de raadsvergadering, onderling afstemming zoeken en de kernwaarden van BRUG-M blijven uitdragen. Praktisch gezien blijven zij als één fractie functioneren.

De regelgeving schrijft voor dat nieuwe fracties in de raad een naam moeten nemen die afwijkt van de naam van reeds bestaande fracties. Dat betekent dat vanaf aanstaande maandag 9 september de volgende fracties zullen verder gaan:

- Fractie BRUG-M (Jan Gulikers)
- Fractie Gorissen (Tiny Gorissen)
- Fractie Arntz (Jacques Arntz)
- Fractie Van der Bijl (Gerrit van der Bijl)
- Fractie Gerards (René Gerards)

We realiseren ons uiteraard dat deze actie en dit besluit ongebruikelijk is en we hadden ook liever gewild dat we deze stap niet hoeven te zetten. Echter: we kunnen bijna niet anders, er móet iets gebeuren! **We laten ons niet de mond snoeren!**

Indien de coalitiepartijen bereid zijn om alsnog terug te komen op hun eerdere keuze en de beperkingen in spreektijd en aantal interrupties teruggedraaien is voor ons het moment daar om weer verder te gaan als fractie BRUG-M met de huidige vijf raadsleden en de opsplitsing ongedaan maken. De bal ligt echter bij Lokaal DNA, CDA en de twee raadsleden die eerder de fractie KIJK!!! vormden.

7. Mogelijkheid om te reageren

We hopen op begrip van onze partijleden voor ons besluit en rekenen op jullie steun. Een besluit dat de fractie in goede overeenstemming met het bestuur heeft genomen.

We hopen jullie hiermee voldoende over onze voornemens en de beweegredenen daartoe te hebben geïnformeerd, maar indien jullie vragen hebben over dit besluit en deze gang van zaken of je wilt anderszins reageren, dan kan dat via e-mail.

Jullie zijn met vragen en/of opmerkingen ook welkom tijdens het gezamenlijk overleg van de 5 nieuwe fracties die nu nog samen de fractie BRUG-M vormen. Dat overleg is op donderdag 12 september, in het Klantcontactcentrum (KCC) van de gemeente. Je bent dan welkom van 19.00 tot 20.00 uur.

Morgen, vrijdag 6 september, worden de andere fracties in de raad, de burgemeester, griffie en de wethouders over ons besluit geïnformeerd.

Tevens zal morgen een persbericht over dit besluit naar alle media verzonden worden. We verzoeken jullie dan ook om geen verdere ruchtbaarheid te geven aan deze berichtgeving totdat die openbaar geworden is; we verwachten dat de media hierover aanstaande zaterdag zullen berichten.

Alvast dank voor jullie begrip en medewerking!

Met vriendelijke groet:

namens de fractie BRUG-M:
Jan Gulikers, fractievoorzitter;

namens het bestuur:
Marc Schats, partijvoorzitter.